Р е п у б л и к а С р б и ј а
ГРАД БЕОГРАД
ГРАДСКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА
02 Број: 013-436/2024 од 08.06.2024. године
Београд, Краљице Марије број 1

З А П И С Н И К

25. седнице Градске изборне комисије (у даљем тексту: Комисија), одржане дана 08.06.2024. године, са почетком у 17.48 часова, у згради Градске управе града Београда, Улица краљице Марије број 1, у великој сали на 20. спрату.

Седници Комисије присуствују:
1. Зоран Лукић, председник Комисије
2. Мирјана Радановић, секретар Комисије
3. Биљана Живковић, заменик секретара Комисије
4. Милош Дејановић, заменик члана
5. Никола Радоњић, члан
6. Ивана Гајић, заменик члана
7. Тијана Бјеловук, заменик члана
8. Марина Миличевић, заменик члана
9. Ивана Марковић, заменик члана
10. Зоран Алимпић, заменик члана
11. Марко Ивановић, члан
12. Горан Дилпарић, заменик члана
13. Татјана Ивановић, заменик члана
14. Сандра Миликић, члан
15. Гордана Дабовић, заменик члана
16. Владимир Негојевић, члан
17. Саво Стевановић, члан
18. Јовица Тодоровић, члан
19. Илија Стојановић, члан
20. Бане Јанковић, члан
21. Дејан Јовановић, члан
22. Весна Бољевић-Грујичић, члан
23. Дарко Млинар, заменик члана
24. Марио Мајсторовић, члан
25. Наташа Живковић, руководилац Стручне службе Градске изборне комисије
26. Ана Бабић, члан Стручне службе Градске изборне комисије, која води Записник
27. Стојка Алексић, члан Стручне службе Градске изборне комисије, која води Записник
28. Јелена Јеремић, испред Удружења ЦеСИД, у својству представника домаћег посматрача
29. Ања Радујевић, испред Удружења ГРАЂАНИ НА СТРАЖИ, у својству представника домаћег посматрача

Председник Комисије, Зоран Лукић, отворио је седницу и дао реч секретару Комисије, Мирјани Радановић, да прозивањем присутних чланова и заменика чланова Комисије утврди кворум за пуноважно одлучивање. Након извршеног прозивања, председник Комисије је констатовао да седници присуствује 20 чланова од укупно 27 чланова, односно заменика чланова Комисије, као и да постоји кворум за пуноважно одлучивање.

Председник Комисије је након тога предложио следећи:

ДНЕВНИ РЕД

1. Разматрање и усвајање Записника 22. седнице Градске изборне комисије;
2. Разматрање и усвајање Записника 23. седнице Градске изборне комисије;
3. Разматрање и усвајање Записника 24. седнице Градске изборне комисије;
4. Разматрање и одлучивање о приговору на гласање на бирачком месту број 2 у Градској општини Земун, који је поднела Група грађана Крени – Промени Београд, 02 Број: 013-424/24,
5. Разматрање и одлучивање о предлогу решења о исправљању Записника о раду бирачког одбора на спровођењу гласања за избор одборника Скупштине града Београда на бирачком месту број 2 у Градској општини Земун;
6. Разматрање и одлучивање о приговору на гласање на бирачком месту број 67 у Градској општини Нови Београд, који је поднела Група грађана Крени – Промени Београд, 02 Број: 013-425/24,
7. Разматрање и одлучивање о приговору на гласање на бирачком месту број 50 у Градској општини Раковица, који је поднела Група грађана Крени – Промени Београд, 02 Број: 013-426/24,
8. Разматрање и одлучивање о приговору на гласање на бирачком месту број 23 у Градској општини Раковица, који је поднела Група грађана Крени – Промени Београд, 02 Број: 013-427/24,
9. Разматрање и одлучивање о приговору на гласање на бирачком месту број 40 у Градској општини Нови Београд, који је поднела Група грађана Крени – Промени Београд, 02 Број: 013-428/24,
10. Разматрање и одлучивање о приговору на гласање на бирачком месту број 9 у Градској општини Савски венац, који је поднела Група грађана Крени – Промени Београд, 02 Број: 013-429/24,
11. Разматрање и одлучивање о приговору на гласање на бирачком месту број 41 у Градској општини Палилула, који је поднела Група грађана Крени – Промени Београд, 02 Број: 013-430/24,
12. Разматрање и одлучивање о приговору у вези са гласањем на бирачком месту број 46 у Градској општини Нови Београд, који је поднела КОАЛИЦИЈА БИРАМО БЕОГРАД, 02 Број: 013-431/24,
13. Разно.

С обзиром да није било предлога измена и допуна за предложени Дневни ред, приступило се гласању и Комисија је једногласно усвојила предложени Дневни ред.

Тачка 1.

Председник Комисије је отворио дискусију по 1. тачки Дневног реда – Усвајање Записника 22. седнице Градске изборне комисије.

Како се нико није јавио за реч по овој тачки Дневног реда, приступило се гласању и Комисија је једногласно усвојила Записник 22. седнице Градске изборне комисије.

Тачка 2.

Председник Комисије је отворио дискусију по 2. тачки Дневног реда – Усвајање Записника 23. седнице Градске изборне комисије.

Како се нико није јавио за реч по овој тачки Дневног реда, приступило се гласању и Комисија је једногласно усвојила Записник 23. седнице Градске изборне комисије.

Тачка 3.

Председник Комисије је отворио дискусију по 3. тачки Дневног реда – Усвајање Записника 24. седнице Градске изборне комисије.

За реч се јавио Марио Мајсторовић, члан Комисије и навео: „С обзиром да нисам био присутан на овој седници, а помињем се више пута, хтео бих да кажем да синоћ када смо имали комисију која је вршила увид у материјал по приговорима, колеге из Комисије су поменуле да је колега Алимпић алудирао на претходно вече када смо вршили увид. Слушао сам и чуо сам онако озбиљне коментаре, али сада гледам овај записник и хтео бих да прокоментаришем оно што су колеге рекле као примедбу на оно што је господин Алимпић коментарисао. Претходно нам је омогућен увид у 63 џака, како је и наведено, отпечатили смо просторију и то није проблем, хоћу да напоменем да смо на почетку увида у 63 џака, по узорку одабрали 15 код којих смо мислили да можемо нешто да пронађемо, да постоји грешка и због тога смо се тако и одлучили. То је била намера на самом почетку, уколико би нешто пронашли, да не бисмо тражили џакове, прегледали их и трошили време, не само своје него и људи који су са нама. Нико није био толико еуфоричан, да будемо искрени и радовао се том процесу, тако да смо свих хтели, у најбољој намери, да приступимо томе. Што се тиче његових примедби, Комисија је саставила тело од једног представника предлагача, а колега, колико сам разумео, мислио је да у том прегледу треба да учествује више особа од стране предлагача који су заинтересовани да пронађу грешке или да изврше увид у материјал, не из неких других разлога. Што се тог дела тиче, како сам разумео, није постојала лоша намера. Такође, поменуто је да је секретар нагласила да нема паузе, што је тачно, али знам да у говору није толико страшно као у записнику, али тако је било. У неком тренутку сви су били уморни, једино су се колеге из Комисије увредиле око те веродостојности, прегледа материјала, да ли су они били или не, али у суштини то није толико од значаја. С обзиром да нисам био присутан, а више пута сам поменут, хтео сам да кажем, да не видим неких толико страшних ствари које је господин Алимпић рекао. Извршили смо увид и завршили са тих 15 џакова и на крају смо све потписали и запечатили, а што се нас тиче све у реду. Хвала.“

Председник Комисије је додао: „Захваљујем колега, колико се сећам секретар Градске изборне комисије то је и навела, ушло је Записник да сте се Ви унапред договорили, тако да је то било разрешено на самој седници и ушло је у Записник сигурно, тако да мислим да то није ништа спорно.“

Како се нико више није јавио за реч по овој тачки Дневног реда, приступило се гласању и Комисија је једногласно усвојила Записник 24. седнице Градске изборне комисије.

Тачка 4.

Председник Комисије је поводом 4. тачке Дневног реда - Разматрање и одлучивање о приговору на гласање на бирачком месту број 2 у Градској општини Земун, који је поднела Група грађана Крени-Промени Београд, 02 Број: 013-424/2024, упознао присутне са наводима из приговора, који је благовремен, дозвољен и изјављен од стране овлашћеног лица. У приговору се наводи: да је на бирачком месту уочено учестало гласање више лица иза истог паравана, као и сугерисање чланова породице лицима која су гласала ван бирачког места за коју листу треба да гласају, чиме је у битном нарушена слобода и тајност гласања на бирачком месту; да је примећено гласање ван паравана, као и фотографисање бирачког листића након гласања, што је, како је наведено, констатовано примедбама чланице бирачког одбора; да су учињене тешке неправилности, јер су се задржавала лица која немају права и дужности у вези са спровођењем избора, да су поједина лица неовлашћено снимала и фотографисала дешавања на бирачком месту, да је употребљаван мобилни телефон за неовлашћено давање обавештења о дешавањима на бирачком месту, а нарочито о томе која лица су изашла, односно нису изашла на изборе, да је постојао паралелни бирачки списак бирача који су изашли или нису изашли на изборе ван службене евиденције у изводу из бирачког списка; да на предметном бирачком месту нису правилно утврђени важећи и неважећи гласачки листићи, будући да се међу неважећим гласачким листићима налазе они који јесу важећи; да приликом пребројавања гласова исти нису правилно утврђени и да стање констатовано у Записнику о раду бирачког одбора на спровођењу гласања не одговара чињеничном стању у изборном материјалу, те да из тог разлога Записник о раду бирачког одбора на спровођењу гласања није веродостојан и исти садржи мањкавости.

Председник Комисије је навео да је поводом навода подносиоца приговора, Комисија претходно, констатовала следеће: да је Комисија примила оригинални примерак Записника о раду бирачког одбора на спровођењу гласања на изборима за одборнике Скупштине града Београда, одржаним 2. јуна 2024. године са бирачког места број 2 у Градској општини Земун (у даљем тексту:

Записник); да је Записник комплетан и уредан; да супротно наводима подносиоца приговора, према тачки 15. Записника, чланови бирачког одбора нису имали примедбе на поступак спровођења гласања на бирачком месту, што се види и из Записника; да Комисији ниједан бирач, уписан у извод из бирачког списка на бирачком месту број 2. у Градској општини Земун, није поднео приговор на гласање 2. јуна 2024. године услед повреде права на слободно и тајно гласање, а то се између осталог наводи у приговору; да тврдње о наводном фотографисању гласачког листића, о задржавању на бирачком месту лица која немају права и дужности у вези са спровођењем избора, о неовлашћеном снимању и фотографисању дешавања на бирачком месту, о употребљавању мобилног телефона и о паралелном бирачком списку бирача ван службене евиденције у изводу из бирачког списка представљају таксативно наведене случајеве нарушавања реда на бирачком месту, који су, као такви, дефинисани чланом 98. став 3. Закона о избору народних посланика („Службени гласник РС“, број 14/22), чије се одредбе, на основу члана 8. став 1. Закона о локалним изборима, сходно примењују и на локалне изборе у питањима која нису посебно уређена Законом о локалним изборима; да је чланом 98. став 2. Закона о избору народних посланика прописано да, ако се наруши ред на бирачком месту, бирачки одбор може да прекине гласање док се ред не успостави, што значи да нарушавање реда на бирачком месту представља основ за евентуални прекид гласања, а не неправилност која утиче на потпуни прекид гласања, односно околност која може да буде од утицаја на законитост спроведеног поступка гласања, а самим тим основ за поништење гласања на бирачком месту.

Председник Комисије је даље навео да поводом навода о томе да бирачки одбор није правилно утврдио важеће и неважеће гласачке листиће, формирана је Посебна комисија Градске изборне комисије, јер је то једини начин да се утврде чињенице оспорене приговором, скидањем сигурносних затворница, да би се извршио увид у конкретан изборни материјал, у број и садржину важећих и неважећих гласачких листића. Повод тога је и формирана Комисија и извршен је увид у врећу са изборним материјалом, у којој је пронађено десет искоришћених - неважећих гласачких листића, што одговара броју неважећих гласачких листића уписаном у тачки 11.3. Записника; да је у врећи са изборним материјалом пронађен 161 гласачки листић са заокруженом изборном листом број 12. ДР САВО МАНОЈЛОВИЋ - И ЈА САМ БЕОГРАД - КРЕНИ-ПРОМЕНИ и 8 гласачких листића са заокруженом изборном листом број 13. Саша Радуловић – Доста је било (ДЈБ) - РЕШЕЊЕ ЗА ПРОМЕНУ, а што је стање у изборном материјалу које одступа од стања уписаног у Записник, у коме је у тачки 11.5. Записника (БРОЈ ГЛАСОВА КОЈИ ЈЕ ДОБИЛА СВАКА ИЗБОРНА ЛИСТА), код изборне листе под редним бројем 12. уписан број 160, а код изборне листе под редним бројем 13. уписан број 9, што представља основ за доношење решења о исправљању Записника о раду бирачког одбора.

На основу изнетог чињеничног и правног стања, председник Комисије закључује да на предметном бирачком месту нису учињене неправилности које би утицале на законитост спроведеног поступка гласања за избор одборника Скупштине града Београда и представљале основ за поништавање гласања на бирачком месту, услед чега се приговор треба сматрати неоснованим у том делу, као и у делу којим се оспорава правилно, потпуно и исправно сачињавање Записника у погледу броја важећих и неважећих гласачких листића. Приговором се, с друге стране, правилно указује на нетачност уписаних резултата гласања у Записник, у делу који се односи на бројеве гласова које су добиле изборне листе под ред. бр. 12 и 13, што је неправилност која не представља основ за поништавање гласања на бирачком месту, већ подразумева доношење посебног решења којим ће се извршити исправљање Записника, у складу са чињеничним стањем утврђеним приликом увида у изборни материјал, чиме ће бити испуњен захтев подносиоца приговора, а што је, између осталог, подносилац приговора и тражио, у колико се утврди одступање од онога што је у Записнику и онога што буде утврђено, односно пронађено у врећи са изборним материјалом. У складу са овим наводима, председник Комисије је изнео предлог да се приговор на гласању на бирачком месту број 2, Градска општина Земун, на изборима за одборнике града Београда, који је поднела Група грађана Крени - Промени Београд, у делу који се односи на исправљање Записника о раду бирачког одбора усвоји, док се у осталом делу одбија, као неоснован. Такође, навео је и да ће Комисија у складу са чланом 54. став 1. Закона, донети решење о исправљању Записника о раду бирачког одбора на бирачком месту број 2 Градска општина Земун.

Потом је председник Комисије упитао присутне да ли се неко поводом ове тачке Дневног реда јавља за реч.

За реч се јавио Зоран Алимпић, заменик члана Комисије, наводећи следеће: „Прво желим да се осврнем на ову чудну дискусију колеге који је дискутовао о мојој дискусији на претходној седници, у смислу коментара на Записник. Нисам баш најбоље разумео он је мене ту нешто бранио, рекао је да ја нисам рекао ништа страшно, али нисте у праву колега, рекао сам ствари које су страшне, јесте страшно то што се догађа у овом изборном процесу. Страшно је, и страшно је и ово сада, овај приговор који треба да усвојимо и одбијемо истовремено једним гласањем, такав је наслов усваја се и одбија се. Зашто? Зато што се усваја оно што је много битно, 1 листић тамо вамо, а део који се одбија, који сте Ви делом прочитали и ја ћу исто делом да прочитам, јер мислим да је то страшно.То је део приговора у коме се наводи да је на бирачком месту уочено учестало гласање више лица иза истог паравана, сугерисано лицима за коју листу треба да гласају, нарушена слобода и тајност гласања, гласање ван паравана, фотографисање бирачког листића након гласања, неовлашћено лице снимало, фотографисало дешавања на бирачком месту, употребљиван мобилни телефон за неовлашћено давање обавештења о дешавањима на бирачком месту, нарочито о томе која лица су изашла, односно нису изашла на изборе, да је постојао паралелни бирачки списак који бирачи су изашли или нису изашли на изборе ван службене евиденције о изводу из бирачког списка, да на предметном бирачком месту нису и тако даље. И онда у образложењу, а то сте и Ви прочитали, чак мислим два пута, кажете нам те тврдње о фотографисању гласачких листића, задржавању на лицу места лица која немају права и дужности, неовлашћено снимање, вођење ван службене евиденције ко је изашао ко није изашао, Ви на крају кажите да је то неправилност, да су то околности које не могу да буду од утицаја на законитост спроведеног поступка гласања. Ево тако овде пише. То су незаконите активности кршења закона, да Вас подсетим, мислим да је то члан 4. Закона о локалним изборима, да нико нема право да бирача прозива да ли је изашао на изборе, зашто је изашао, за кога је гласао и тако даље. Постојали су такозвани кол - центри којима се дојављивало ко је изашао, ко није изашао, баш да би прозивали бираче да ли су изашли или нису изашли, а онда ти бирачи од којих многи раде у јавним предузећима, раде за државу, за државну службу они то могу да осете као потенцијалну претњу, разумете. Изађи на изборе, што ниси изашао, ево послаћемо кола, џип по тебе.“

Председник Комисије је одговорио: „Колега, молим Вас нисмо у позоришту, не снимамо филм, ово ми мало више личи на театар. Ајде, да се држимо приговора, а не шта је било и да ли је било.“

За реч се јавио Зоран Алимпић, заменик члана Комисије, наводећи следеће: „Говорим оно што стоји у приговору, то стоји у приговору.“

Председник Комисије је упитао: „Џип стоји у приговору? Заиста читао сам приговор, нигде џип не стоји.“

За реч се јавио Зоран Алимпић, заменик члана Комисије и упитао: „Да ли могу да наставим, или ћете ми одузети реч, па да не могу?“

Председник Комисије је одговорио: „То никада нисам урадио, изволите наставите.“

Зоран Алимпић, заменик члана Комисије, је наставио излагање наводећи следеће: „Добро је то што нисте урадили, па немојте. Покушавам да кажем свима да су ово и кривична дела и кршења закона и не може се ставити у образложење да су то неке ствари које не утичу на законитост спроведеног поступка гласања. То је контрадикција. Управо утичу на законитост, о томе се ради. Нећу дискутовати о овим осталим приговорима, можда хоћу за бирачко место број 46 на Новом Београду, пошто је то посебан случај. Ово се исто догађало на прошлим изборима и на претпрошлим 2022. године, значи сваки пут се догоди да шта год се деси на бирачком месту, шта год да је било на бирачком месту чак и кад је дошло до физичких обрачуна, када је долазила полиција и тако даље, значи ништа овој Градској изборној комисији не утиче на законитост гласања. То значи да Ви практично овде легализујете, озакоњујете овакво понашање. Може да се ради шта год, ништа не утиче, свеједно је све дозвољено и никада нико неће бити санкционисан и никада се ништа неће догодити онима који притискају бираче, уцењују бираче, прозивају их зашто нису изашли, подмићују бираче, значи, шта год да се пронађе, ова Градска изборна комисија ће увек одбити тај предлог. Не могу да гласам за овај Ваш предлог и нећу гласати. Мислим да у неким наредним изборним циклусима заиста и начин рада Градске изборне комисије и свих осталих институција на изборима мора да се промени ако желимо да ова земља има поштене, нормалне, демократске изборе. Ово што сад имамо, то није. Извините ако сам био театралан, ако сам можда прекршио нека Ваша правила, али ето знамо се, ја то понекада радим. Хвала.“

Председник Комисије је одговорио: „Само да напоменем ово су наводи из приговора. Приговарач може да стави у свом приговору као и тужилац у тужби чињенице, аргументе које може да поткрепи одређеним доказима или да не поткрепи одређеним доказима, то је ствар Закона о парничном постуку или ванпарничном постуку, у овом случају Закона о локалним изборима. Анализирајући овај приговор, кренули смо од тога да није било посебне исправе нити обележене примедбе ни једног јединог члана бирачког одбора на овом бирачком месту, као евентуално указивање на могућност да су се овакве ствари дешавале на овом бирачком месту, а онда смо образлажући све остале навели, да чак ни један бирач, који је уписан у извод бирачког списка за територију ове изборне јединице, није упутио приговор за гласање на бирачком месту, где је њему неко право ускраћено или да је онемогућено. Све што се тиче нарушавања реда на бирачком месту, а што је прописано чланом 98. став 2. Закона о избору народних посланика, који прописује да ако се наруши ред на бирачком месту, бирачки одбор може да прекине гласање док се ред не успостави, што значи да нарушавање реда на бирачком месту представља основ за евентуални прекид гласања, а не неправилност која може да доведе до поништавања гласања на бирачком месту. Поништавање гласања на бирачком месту је регулисано једним чланом Закона о локалним изборима, који прописује када изборна комисија може поступити по службеној дужности, да поништи гласање на бирачком месту, а затим да буду поновљени избори на том бирачком месту, ово није тај основ. У образложењу разлога зашто се делимично одбија овај приговор, то је, не само да нису утврђене ове чињенице које приговарач наводи, него и те чињенице не би произвеле и те последице, а то је поништавање гласања на том бирачком месту по службеној дужности и понављање гласања. Што се тиче другог дела, јесте Посебна комисија извршила увид и утврдила чињеницу да се 1 гласачки листић једне листе налази у гомили гласачких листића друге листе и због тога је предлог да се приговор усвоји у једном делу, а да се у другом делу одбије, као неоснован. Само сам мало покушао да појасним правнички део ове приче и чињеница доказаних или недоказаних одређеним релевантим доказним средствима.“

Како се нико више није јавио за реч по овој тачки Дневног реда, на гласање је стављен предлог да се приговор на гласање на бирачком месту број 2 у Градској општини Земун усвоји, у делу исправљања Записника о раду бирачког одбора, док се у осталом делу одбија, као неоснован и да Комисија, у складу са чланом 54. став 1. Закона о локалним изборима, донесе решење о исправљању Записника о раду бирачког одбора на бирачком месту број 2 у Градској општини Земун, и Комисија је већином гласова усвојила наведени предлог (15-за, 4-против), те је констатовано да је усвојено Решење како је предложено у Дневном реду и у достављеном материјалу.

Тачка 5.

Председник Комисије је отворио дискусију по 5. тачки Дневног реда – Разматрање и одлучивање о предлогу решења о исправљању Записника о раду бирачког одбора на спровођењу гласања за избор одборника Скупштине града Београда на бирачком месту број 2 у Градској општини Земун, и поводом ове тачке Дневног реда, а у вези са претходном тачком дневног реда, упознао присутне са предлогом решења о исправљању Записника о раду бирачког одбора на спровођењу гласања за избор одборника Скупштине града Београда на бирачком месту број 2 у Градској општини Земун.

Председник Комисије је навео да је Комисија на 25. седници, одржаној 8. јуна 2024. године, поступајући по приговору на гласање на бирачком месту који је поднела Група грађана Крени – Промени Београд, подносиоца проглашене изборне листе, донела решење, 02 Број: 013-424/24, којим је усвојила приговор у делу који се односи на исправљање Записника о раду бирачког одбора. Исто је донето на основу увида у изборни материјал за ово бирачко место који је дана 7. јуна 2024. године извршила Посебна комисија, образована Одлуком о образовању Посебне комисије за вршење увида у одговарајући изборни материјал за избор одборника Скупштине града Београда у поступку по приговорима, 02 Број: 013-435/24 од 6. јуна 2024. године, и која је утврдила одступање од стања утврђеног увидом у изборни материјал у односу на стање уписано у Записник о раду бирачког одбора.

У тачки 11.5. Записника (БРОЈ ГЛАСОВА КОЈИ ЈЕ ДОБИЛА СВАКА ИЗБОРНА ЛИСТА), код изборне листе под редним бројем 12. уписан је број 160, а код изборне листе под редним бројем 13. уписан је број 9, док је у врећи са изборним материјалом приликом комисијског увида пронађен 161 гласачки листић са заокруженом изборном листом број 12. ДР САВО МАНОЈЛОВИЋ - И ЈА

САМ БЕОГРАД - КРЕНИ-ПРОМЕНИ и 8 гласачких листића са заокруженом изборном листом број 13. Саша Радуловић – Доста је било (ДЈБ) - РЕШЕЊЕ ЗА ПРОМЕНУ, што представља основ за доношење решења о исправљању Записника о раду бирачког одбора.

Председник Комисије је предложио да се у складу са утврђеним неслагањем између садржине изборног материјала са предметног бирачког места и садржине Записника о раду бирачког одбора, донесе решење којим се исправља Записник о раду бирачког одбора на спровођењу гласања за избор одборника Скупштине града Београда на бирачком месту број 2, у Градској општини Земун (ОШ „СВЕТОЗАР МИЛЕТИЋ“), које ће се објавити на веб-презентацији Републичке изборне комисије.

Како се нико није јавио за реч по овој тачки Дневног реда, приступило се гласању и Комисија је већином гласова усвојила наведени предлог (2-против, уздржаних нема), те је констатовано да је усвојено Решење, како је преложено у Дневном реду.

Тачка 6.

Председник Комисије је отворио дискусију по 6. тачки Дневног реда – Разматрање и одлучивање о приговору на гласање на бирачком месту број 67 у Градској општини Нови Београд, који је поднела Група грађана Крени – Промени Београд, 02 Број: 013-425/24, те поводом ове тачке Дневног реда упознао присутне са наводима из приговора, који је благовремен, дозвољен и изјављен од стране овлашћеног лица, са предлогом да се исти одбије као неоснован. У приговору се наводи: да је чланица Љиљана Илић изјавила примедбу на Записник, у којој је, између осталог, истакла супротно члану 98. Закона о избору народних посланика, којим је прописано да чланови бирачког одбора могу на посебном листу папира да уписују цртицу за сваког бирача који је изашао на изборе и на тај начин воде евиденцију о излазности; да је на бирачком месту уочено учестало гласање више лица иза истог паравана, као и сугерисање чланова породице лицима која су гласала ван бирачког места за коју листу треба да гласају, чиме је у битноме нарушена слобода и тајност гласања на бирачком месту; да је примећено гласање ван паравана, као и фотографисање бирачког листића након гласања; да је чланица бирачког одбора Ана Крстић Васиљевић изјавила примедбу на Записник, у којој је, између осталог, истакла да је члан бирачког одбора писао редне бројеве бирача, чиме су прекршене одредбе члана 98. Закона о избору народних посланика, којим је прописано да чланови бирачког одбора могу на посебном листу папира да уписују цртицу за сваког бирача који је изашао на изборе и на тај начин воде евиденцију о излазности; да је на овај начин уједно члан бирачког одбора правио списак бирача који су изашли или нису изашли на изборе ван службене евиденције у изводу из бирачког списка, што је такође довело до нарушавања реда; да је међу члановима бирачког одбора дошло до вербалног сукоба, због којих је интервенисала и полиција, што је такође нарушило нормално одвијање изборног процеса на бирачком месту; да су на бирачком месту учињене тешке неправилности, јер су се задржавала лица која немају права и дужности у вези са спровођењем избора, поједина лица су неовлашћено снимала и фотографисала дешавања на бирачком месту, употребљаван је мобилни телефон за неовлашћено давање обавештења о дешавањима на бирачком месту, а нарочито о томе која лица су изашла, односно нису изашла на изборе и да је постојао паралелни бирачки списак бирача који су изашли или нису изашли на изборе ван службене евиденције у изводу из бирачког списка; да на предметном бирачком месту нису правилно утврђени важећи и неважећи гласачки листићи, будући да се међу неважећим гласачким листићима налазе они који јесу важећи; да приликом пребројавања гласова исти нису правилно утврђени и да стање констатовано у Записнику о раду бирачког одбора на спровођењу гласања не одговара чињеничном стању у изборном материјалу, те да из тог разлога Записник о раду бирачког одбора на спровођењу гласања није веродостојан и исти садржи мањкавости.

Из наведених разлога, подносилац приговора предлаже да изборна комисија изврши увид у изборни материјал, те у складу са овлашћењима које има, изврши контролу Записника о раду бирачког одбора и у зависности од чињеничног стања затеченог у изборном материјалу донесе решење о спровођењу поновног гласања или да изврши исправљање Записника о раду, у складу са овлашћењима која има, а у складу са изборним материјалом.

Комисија је, претходно испитујући приговор, у смислу одредби члана 162. став 1. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/16 и 95/18 - Аутентично тумачење и број 2/23 – Одлука УС), а у складу са чланом 8. став 2. Закона о локалним изборима, којим је предвиђено да се одредбе закона којим се уређује општи управни поступак сходно примењују на

одлучивање о приговору, утврдила да је приговор благовремен, дозвољен и поднет од овлашћеног лица.

Поводом навода подносиоца приговора, Комисија је, претходно, констатовала следеће:

- да је Комисија примила оригинални примерак Записника о раду бирачког одбора на спровођењу гласања на изборима за одборнике Скупштине града Београда, одржаним 2. јуна 2024. године са бирачког места број 67 у Градској општини Нови Београд (у даљем тексту: Записник);

- да је Записник комплетан, уредан, са уписаним потпуним и логичко-рачунски исправним резултатима гласања и потписан од стране 11 чланова и заменика чланова бирачког одбора;

- да су, према тачки 15. Записника, чланови бирачког одбора ИМАЛИ примедбе на поступак спровођења гласања на бирачком месту;

- да је у тачки 15.1. Записника *(Ако је неки члан бирачког одбора имао примедбе),* председник бирачког одбора наводи име и презиме члана бирачког одбора који је имао примедбе и својим потписом на овом записнику потврђује да је од члана бирачког одбора примио посебну исправу са примедбама, која је у прилогу и саставни је део овог записника) уписано да су Ана Крстић Васиљевић и Невена Шљукић имале примедбу, што је супротно наводима из приговора да је чланица Љиљана Илић имала примедбу;

- да су уз Записник достављене посебне исправе са примедбама чланова бирачког одбора на поступак спровођења гласања на бирачком месту, и то Невене Шљукић, именоване у стални састав бирачког одбора на предлог Одборничке групе МОРАМО, у којој се указује на заједничко гласање иза паравана и одбијање супружника да оду иза паравана, као и сликање бирачког листића, те примедба Ане Крстић Васиљевић, именоване у проширени састав бирачког одбора на предлог Групе грађана Крени – Промени Београд, у којој се, између осталог, указује на заједничко гласање иза паравана, сликање гласачког листића, гласање ван бирачког места од стране бирача који не испуњавају услове, давање инструкција од стране чланова породице приликом гласања ван бирачког места и коришћење мобилних телефона од стране чланова бирачког одбора.

У вези са наводима приговора, Комисија је констатовала следеће:

- да Комисији ниједан бирач уписан у извод из бирачког списка на бирачком месту број 67 у Градској општини Нови Београд није поднео приговор на гласање 2. јуна 2024. године услед повреде права на слободно и тајно гласање;

- да тврдње о наводном фотографисању гласачког листића, употребљавању мобилног телефона, паралелном бирачком списку бирача ван службене евиденције у изводу из бирачког списка, представљају таксативно наведене случајеве нарушавања реда на бирачком месту, који су, као такви, дефинисани чланом 98. став 3. Закона о избору народних посланика, чије се одредбе, на основу члана 8. став 1. Закона о локалним изборима, сходно примењују и на локалне изборе у питањима која нису посебно уређена Законом о локалним изборима;

- да је чланом 98. став 2. Закона о избору народних посланика прописано да, ако се наруши ред на бирачком месту, бирачки одбор може да прекине гласање док се ред не успостави, што значи да нарушавање реда на бирачком месту представља основ за евентуални прекид гласања, а не неправилност која утиче на потпуни прекид гласања, односно околност која може да буде од утицаја на законитост спроведеног поступка гласања, нити основ за поништење гласања на бирачком месту;

- да међу члановима и заменицима чланова бирачког одбора на предметном бирачком месту у сталном и проширеном саставу који су именовани решењима Комисије од 22, 30. и 31. маја 2024. године, нема лица са именом Љиљана Илић;

- да су наводи из приговора о примедбама чланова бирачког одбора супротни оним примедбама датим у посебним исправама са примедбама чланова бирачког одбора Ане Крстић Васиљевић и Невене Шљукић достављеним уз Записник;

- да су нетачни наводи из приговора да је Ана Крстић Васиљевић у својој примедби уз Записник навела да је члан бирачког одбора писао редне бројеве бирача, да је на овај начин уједно члан бирачког одбора правио списак бирача који су изашли или нису изашли на изборе ван службене евиденције у изводу из бирачког списка и да је међу члановима бирачког одбора дошло до вербалног сукоба, због којих је интервенисала и полиција.

Поводом навода о томе да бирачки одбор није правилно утврдио важеће и неважеће гласачке листиће, те да стање констатовано у Записнику не одговара чињеничном стању у изборном материјалу, Комисија је, у складу са Одлуком о образовању Посебне комисије за вршење увида у

одговарајући изборни материјал за избор одборника Скупштине града Београда у поступку по приговорима са 24. седнице одржане 6. јуна 2024. године, 02 Број: 013-435/24, извршила увид у изборни материјал са бирачког места број 67, у Градској општини Нови Београд и утврдила:

- да је у врећи са изборним материјалом пронађено осам искоришћених - неважећих гласачких листића, што одговара броју неважећих гласачких листића уписаном у тачки 11.3. Записника;
- да су у врећи са изборним материјалом пронађена 464 искоришћена - важећа гласачка листића, што одговара броју важећих гласачких листића уписаном у тачки 11.4. Записника:
- да не постоји одступање од стања утврђеног увидом у изборни материјал у односу на стање уписано у Записник о раду бирачког одбора у погледу броја гласова које је добила свака изборна листа, уписаног у тачки 11.5. Записника.

На основу свега изнетог, председник Комисије је предложио да се не гласа за усвајање овог приговора.

Како се нико није јавио за реч по овој тачки Дневног реда, преседник Комисије је ставио на гласање предлог решења о усвајању приговора на гласање на бирачком месту број 67, у Градској општини Нови Београд и констатовао да је за предлог гласало 5 чланова Комисије, тако да нема довољно гласова да би приговор био усвојен, те се сматра да је исти одбијен, при чему ће Стручна служба сачинити посебно решење и исто објавити на веб-презентацији Републичке изборне комисије.

Тачка 7.

Председник Комисије је отворио дискусију по 7. тачки Дневног реда – Разматрање и одлучивање о приговору на гласање на бирачком месту број 50 у Градској општини Раковица, који је поднела Група грађана Крени – Промени Београд, 02 Број: 013-426/24, те поводом ове тачке Дневног реда упознао присутне са наводима из приговора, истичући да је приговор благовремен, дозвољен и изјављен од стране овлашћеног лица, поднет од Групе грађана Крени – Промени Београд, чије је овлашћено лице Марина Павлић. У приговору се наводи: да је на наведеном бирачком месту запечаћена гласачка кутија за гласање на изборима за одборнике Скупштине градске општине Раковица, а да претходно није контролним листом утврђено и потписима најмање једног члана бирачког одбора и првог бирача који је дошао на гласање потврђено да је кутија исправна и празна, чиме је прекршена одредба члана 92. Закона о избору народних посланика, који се сходно примењује и на локалне изборе, на основу члана 8. Закона о локалним изборима и да је описана неправилност предвиђена и чланом 116. Закона о избору народних посланика, као разлог за поништавање гласања на бирачком месту по службеној дужности; да на предметном бирачком месту нису правилно утврђени важећи и неважећи гласачки листићи, будући да се међу неважећим гласачким листићима налазе они који јесу важећи; да приликом пребројавања гласова исти нису правилно утврђени и да стање констатовано у записнику о раду бирачког одбора на спровођењу гласања не одговара чињеничном стању у изборном материјалу, те да из тог разлога Записник о раду бирачког одбора на спровођењу гласања није веродостојан и исти садржи мањкавости.

Из наведених разлога, подносилац приговора предлаже да изборна комисија изврши увид у изборни материјал, те у складу са овлашћењима које има, изврши контролу Записника о раду бирачког одбора и у зависности од чињеничног стања затеченог у изборном материјалу донесе решење о спровођењу поновног гласања или да изврши исправљање Записника о раду, у складу са овлашћењима која има, а у складу са изборним материјалом.

Председник Комисије је навео да се разматрајући овај приговор може констатовати да у тачки 15.1. Записника (*Ако је неки члан бирачког одбора имао примедбе),* уписано да је Козомара Весна имала примедбу; да је уз Записник достављена посебна исправа са примедбама члана бирачког одбора Весне Козомара, именоване у стални састав бирачког одбора на предлог одборничке групе МОРАМО, на поступак спровођења гласања на бирачком месту, сачињена дана 2. јуна 2024. године, у којој се, између осталог, наводи да се на почетку гласања није пронашао контролни листић за општинске изборе, те да је у 7.33 часова стигла особа из ЛИК-а у вези контролног листа, али се утврдило да је све време био ту; да су се у 8.23 часова мајка и ћерка потписале међусобно на погрешно место, јер бака не види (Алија Османи) и да на терену није било већих неправилности осим потписа на погрешном месту, тј. колони, па су се контролори враћали код тих гласача.

Разматрајући наводе из приговора, председник Комисије констатује да је правилност провере исправности гласачке кутије, која је на предметном бирачком месту коришћена за гласање на изборима за одборнике Скупштине Градске општине Раковица, околност која не може да буде од утицаја на правилност спровођења гласања за избор одборника Скупштине града Београда на истом бирачком месту, да је исти бирачки одбор спроводио изборе на истом бирачком месту, али су постојале две гласачке кутије, два Записника о раду бирачких одбора, тако да неке евентуалне неправилности везане за изборе за одборнике Скупштине градске општине Раковица, не могу да утичу на правилност и законитост спроведених избора за одборнике Скупштине града Београда.

Поводом навода о томе да бирачки одбор није правилно утврдио важеће и неважеће гласачке листиће, Посебна комисија Градске изборне комисије је утврдила да је у вређи са изборним материјалом пронађено осам искоришћених - неважећих гласачких листића, што одговара броју неважећих гласачких листића уписаном у тачки 11.3. Записника и да је у вређи са изборним материјалом пронађено 479 искоришћених - важећих гласачких листића, што одговара броју важећих гласачких листића уписаном у тачки 11.4. Записника.

Председник Комисија је предложио да се приговор одбије, као неоснован.

Председник Комисије је упитао присутне да ли се неко поводом ове тачке Дневног реда јавља за реч.

За реч се јавио Јовица Тодоровић, члан Комисије, наводећи следеће: „Морам да признам да нисам успео да пропратим чињенично стање које сте изложили. Значи, постоји кутија за општину, постоји кутија за Град. Овај приговор у коме се тврди да је кутија за Град запечаћена, да није поступљено по процедури да контролни лист потпише први бирач.

Председник Комисије је додао: „ За општину.“

Јовица Тодоровић, члан Комисије је одговорио: „ Не, ово је приговор за Град, ми разматрамо приговор за Град. Разумем да се приговор односи на кутију за Град. “

Председник Комисије је одговорио: „ Нажалост не.“

Јовица Тодоровић, члан Комисије је упитао: „Интересује ме да ли ми сада утврђујемо основаност овог приговора у односу на кутију за Град?

Председник Комисије је одговорио: „ Хоћете Ви да завршите, па ћу ја.“

Јовица Тодоровић, члан Комисије је додао: „Разумео сам Ваше образложење, проблем на лицу места испао је са кутијом за општину и то постоји евидентирано у Записнику о раду бирачког одбора, у примедбама. Како ми сада да знамо да исто не постоји за Град, а приговор је за Град? Можда би координатор који је примио Записник могао да нам каже. Сва ова прича о ћерки и мајци која се односи на општину, за мене није довољна за одлучивање када је реч о овом приговору, јер се он односи на Град, не кажем ја да је за Град основан приговор, али просто то мене интересује да ли је радна група или не знам ко већ проверавао листиће неважеће и важеће, ко је отварао бирачки материјал. Да ли је потражио контролни лист за градску кутију? Да ли он постоји? Ако контролни лист за градску кутију постоји, то би требало на неки начин да буде у образложењу на основу нечијег увида, јер ови људи кажу у приговору, кутија за Град је запечаћена, а да није контролни лист потписан од стране првог бирача и члана бирачког одбора.“

Председник Комисије је одговорио: „За општинске изборе, а онда су из Локалне изборне комисије донели у 7.33 часова и кренуло је гласање, ЛИК-Локална изборорна комисија, они је тако зову.“

Јовица Тодоровић, члан Комисије је упитао: „То ви читате примедбу и приговор? У приговору каже на наведеном бирачком мсту запечаћена је гласачка кутија за гласање на изборима за одборнике скупштине Градске општине Раковица, а да претходно није.“

Председник Комисије је одговорио: „Не помиње се Градска, није спорна. Није оспорено печаћење и правилност почетка гласања за избор за одборнике Скупштине града Београда, а у самом приговору каже, на наведеном бирачком месту запечаћена је гласачка кутија за гласање на изборима за одборнике Скупштине Градске општине Раковица, а да претходно није контролни лист утврђен и потписан од најмање 1 члана бирачког одбора и првог бирача који је дошао на гласање.“

Јовица Тодоровић, члан Комисије је упитао: „Другим речима ни приговором се не тврди да је проблем са градском кутијом? “

Председник Комисије је одговорио: „Не.“

Јовица Тодоровић, члан Комисије се захвалио.

Председник Комисије је одговорио: „ Нама је било само питање, да кажем, одлучивања о овом приговору. Међутим, зато сам рекао код овог приговора поднела га је Група грађана Крени-

промени Београд, а не Крени-промени Раковица. Потписан од овлашћеног лица ове групе грађана, упућен Градској изборној комисији са делимичном темом, односно са навођењем неправилности које се апсолутно не односе на изборе за одборнике Скупштине града Београда, али и са делом приговора који се односи на изборе за одборнике скупштине града Београда, у делу броја важећих и неважећих листића. Тако да овај приговор јесте благовремен, јесте изјављен од овлашћеног лица, али сматрамо да није основан. У првом делу није основан зато што нема ниједан једини доказ, није чак ни нападнута правилност спровођења почетка гласања на овом бирачком месту, а у другом делу је Посебна комисија Градске изборне комисије, утврдила да наводи из приговора нису тачни, односно да се број важећих и број неважећих листића слажу, а у оквиру броја неважећих и број гласова по листама је исти као у Записнику. У нашем записнику о раду бирачког одбора за град Београд, пише да је пронађен контролни лист и да је потписан од старне првог бурача. Значи, приликом примопредаје изборног материјала између координатора Градске изборне комисије и бирачких одбора констатовано је да је контроли лист уручен, достављен, односно дат координаторима који су га ставили у врећу. Уопште није ни оспорено питање затварања гласачке кутије и идентичности гласачке кутије од 7.00 од 20.00 сати увече."

Секретар Комисије Мирјана Радановић је упитала: „ Да ли мислите можда да је приговор требао да буде одбачен? Јел на то мислите?"

Јовица Тодоровић, члан Комисије је одговорио: „Уверен сам да се приговор односи на градску кутију, а све време слушам образложење председника које се односи на општинску кутију, да се мало колоквијално изразим. Међутим, ни приговор се не односи на градску кутију. Само сам то хтео да разјасним."

Председник Комисије је додао: „На почетку образлагања приговора причитао сам садржину приговора, примедбе које су биле уз Записник, а затим образложење."

Како се нико више није јавио за реч по овој тачки Дневног реда, приступило се гласању да се овај приговор усвоји, а како нико није гласао за усвајање приговора констатовано је да овај приговор одбијен, при чему ће Стручна служба сачинити посебно решење и исто објавити на веб-презентацији Републичке изборне комисије.

Тачка 8.

Председник Комисије је отворио дискусију по 8. тачки Дневног реда – Разматрање и одлучивање о приговору на гласање на бирачком месту број 23 у Градској општини Раковица, који је поднела Група грађана Крени – Промени Београд, 02 Број: 013-427/24, и поводом ове тачке Дневног реда упознао присутне са наводима из приговора, који је благовремен, дозвољен и изјављен од стране овлашћеног лица, са предлогом да се исти одбије, односно не усвоји: да су у питању тешке неправилности, јер су се задржавала лица која немају права и дужности у вези са спровођењем избора; да су поједина лица неовлашћено снимала и фотографисала дешавања на бирачком месту; да је употребљаван мобилни телефон за неовлашћено давање обавештења о дешавањима на бирачком месту, а нарочито о томе која лица су изашла, односно нису изашла на изборе, те да је постојао паралелни бирачки списак бирача који су изашли или нису изашли на изборе ван службене евиденције у изводу из бирачког списка; да се више пута догодило да је повређена тајност гласања, јер је истовремено више гласача попуњавало изборни листић заједно иза паравана; да је бирач Славко Стошић гласао без важећег документа (личне карте), па је убацио само један листић у гласачку кутију док други није, па га је накнадно убацио кад се вратио од куће, где је преузео личну карту у пратњи члана бирачког одбора Драгише Јоковића, те је, како се истиче, због таквог поступања на бирачком месту гласање морало бити прекинуто, а није, иако је чланица бирачког одбора Љубица Огњеновић исто захтевала; да се истиче да на предметном бирачком месту нису правилно утврђени важећи и неважећи гласачки листићи.

Поводом навода подносиоца приговора, преседник Комисије је навео да се може констатовати да према тачки 15. Записника, чланови бирачког одбора нису имали примедбе на поступак спровођења гласања на бирачком месту;

- да је уз Записник достављена посебна исправа са примедбама члана бирачког одбора на поступак спровођења гласања на бирачком месту, и то Љубице Огњеновић, члана бирачког одбора у проширеном саставу, именованог на предлог Групе грађана: Крени - Промени Београд, сачињена дана 2. јуна 2024. године, у којој се, између осталог, наводи да се у току гласања више пута догодило да двоје људи, који тврде да су у сродству, буду иза истог паравана; да је Стошић Славко (бирач)

приступио БМ без личне карте, а део БО који се налазио на улазу му је дозволио да се потпише у бирачки списак за град Београда; да је исто примећено пре него што је успео да се упише у списак за ГО Раковица и да је један од чланова одбора (Драгиша Јоковић) пратио Стошића (наводно) до кућне адресе, где је он преузео своју личну карту и вратио се на гласање; да је Јоковић у тренутку преступа био задужен за очитавање личних карата; да је на инструкцију координатора Крени – Промени тражила да се гласање обустави док се неправилност не отклони, на шта је председница одбора Наташа Андоновски контактирала некога за кога тврди да је из РИК-а, а та особа је дала инструкцију да се гласање настави; да је десетак људи прошло од преступа па до тренутка када се Стошић вратио са личном картом неких двадесетак минута касније и да јој је на инструкцију координатора из тима Крени – Промени речено да због ових примедби не потписује Записник.

Анализом чињеничног стања преседник Комисије је навео да се може је констатовати да Комисији ниједан бирач уписан у извод из бирачког списка на бирачком месту број 23 у Градској општини Раковица није поднео приговор на гласање 2. јуна 2024. године услед повреде права на слободно и тајно гласање; да тврдње о задржавању на бирачком месту лица која немају права и дужности у вези са спровођењем избора, о неовлашћеном снимању и фотографисању дешавања на бирачком месту, о употребљавању мобилног телефона и о паралелном бирачком списку бирача ван службене евиденције у изводу из бирачког списка представљају таксативно наведене случајеве нарушавања реда на бирачком месту, који су, као такви, дефинисани чланом 98. став 3. Закона о избору народних посланика, а чија је последица евентуални прекид гласања на бирачком месту, а никако не поништавање гласања и понављање гласања на овом бирачком месту, а све је то наведено и чланом 98. став 2. Закона о избору народних посланика.

У погледу навода из приговора који се односе на то да је бирач Стошић Славко гласао без важећег документа (личне карте), те да је убацио листић у гласачку кутију, констатовано је следеће:

- да је дана 6. јуна 2024. године у 16.34 часова Комисији достављена изјава председника овог бирачког одбора, Наташе Андоновски, сачињена дана 6. јуна 2024. године, у којој се, између осталог, наводи да је дана 6. јуна 2024. године увидом у веб презентацију РИК-а за бирачко место бр. 23 ГО Раковица, видела да постоје примедбе које су скениране уз Записник о раду са тог бирачког места; да будући да је била председник на бирачком месту број 23 ГО Раковица, осећа обавезу да се изјасни на наводе примедбе Љубице Огњеновић члана бирачког одбора испред Групе грађана Крени – Промени; да је тачно да је Стошић Славко, бирач, приступио на бирачко место 23 у просторије школе „Франце Прешерн“ у ГО Раковица, ради гласања; да када је дошао до члана бирачког одбора који проверава идентитет бирача, дао му је здравствену књижицу и да му је превидом члана бирачког одбора који утврђује идентитет и члана бирачког одбора који рукује изводом из бирачког списка за град Београд, дозвољено да се потпише, али да му није уручен гласачки листић, нити му је прст попрскан спрејом; да будући да је видела о чему се ради, договорила се да Драгишом Јоковићем који је био задужен за утврђивање идентитета да оде заједно са бирачем до његове куће, с обзиром да бирач станује на пар минута од бирачког места, како би исти узео личну карту и обавио гласање; да је то и урађено и након десетак минута, бирач и члан бирачког одбора су се вратили, те да је извршена идентификација бирача, на основу увида у његову важећу личну карту, да му је дат гласачки листић за гласање за одборнике Скупштине града Београда, уписао се у бирачки списак за одборнике Скупштине града Београда, попрскан спрејом дат му је гласачки листић за те изборе и тек тада је гласао; да такође мора да се изјасни и на Приговор учињен од стране Марине Павлић, овлашћеног лица испред ГГ Крени – Промени, који је такође видела на веб презентацији РИК-а, а који се у наводима разликује од примедбе учињене од стране члана бирачког одбора исте групе грађана, да у самој примедби констатовала да је члан бирачког одбора, а подносилац примедбе, утврдила исто што и она, а да је у приговору наведено потпуно погрешно чињенично стање;

- да је дана 6. јуна 2024. године у 17.10 часова Комисији достављена изјава заменика председника овог бирачког одбора, Милана Симића, у којој се, између осталог, наводи да је дана 6. јуна 2024. године сазнао од председнице бирачког одбора да је уложен приговор на наведено бирачко место, а због тога што је гласач Стошић Славко гласао без личне карте; да може само да каже да то није тачно, јер је био присутан када је бирач дошао на ово бирачко место и када су сви установили да нема код себе личну карту; да је бирач понудио друга документа, али је за гласање потребна или лична карта или пасош; да су се сложили да са чланом бирачког одбора који је задужен за идентификацију бирача оде до свог стана који се налази на пар минута од бирачког места; да су се поменути бирач и члан бирачког одбора врло брзо вратили и да је бирач дао на увид личну карту

након чега је узео гласачки листић и гласао и да је врло изненађен када је сазнао да је уложен приговор на њихово бирачко место, јер је тог дана све прошло у најбољем реду и како треба;

- да је дана 6. јуна 2024. године у 17.45 часова Комисији достављена изјава члана овог бирачког одбора, Драгише Јоковића, у којој се, између осталог, наводи да је на дан гласања дошао бирач, његов комшија, Славко Стошић, који је заборавио код куће своју личну карту, па је понудио возачку дозволу и здравствену књижицу; да није могао да прихвати та документа, па је предложио да оде са њим до куће јер станује близу бирачког места да узме личну карту; да су се брзо вратили и да је бирач показао своју личну карту, попрскан је и добио је гласачки листић да гласа за изборе за Београд;

Председник Комисије је навео да се разматрајући све доказе и наведене чињенице, може констатовати да је Одлуком о уређењу бирачког места и просторије за гласање за избор одборника Скупштине града Београда и за избор одборника скупштина градских општина града Београда, расписаних за 2. јун 2024. године, регулисано уређење бирачког места тако да прво иде место на којем члан бирачког одбора рукује УВ лампом, место на којем се утврђује идентитет бирача; место на којем се налази извод из бирачког списка за гласање на изборима за одборнике Скупштине града Београда, са евентуалним списком накнадних промена у бирачком списку; место на којем се налази извод из бирачког списка за гласање на изборима за одборнике скупштина градских општина града Београда, са евентуалним списком накнадних промена у бирачком списку; место на којем члан бирачког одбора рукује спрејом за обележавање прста бирача; место на којем се чувају и уручују гласачки листићи за изборе за одборнике Скупштине града Београда; место на којем се чувају и уручују гласачки листићи за изборе за одборнике скупштина градских општина града Београда; место на којем члан бирачког одбора поучава бирача о начину гласања; место за гласање, на којем се постављају паравани за обезбеђивање тајности гласања; место на којем се постављају гласачке кутије за изборе за одборнике Скупштине града Београда; место на којем се постављају гласачке кутије за изборе за одборнике скупштина градских општина града Београда; место на којем се члан бирачког одбора стара о томе да бирач у одговарајућу гласачку кутију убаци пресавијене гласачке листиће.

Председник Комисије је навео да је неспорно утврђено да је бирач приступио бирачком месту, да је проверен лампом, да је дозвољено да се потпише у рубрици на месту за потпис, те да је то тада обустављено и да се вратио са личном картом, да је заокружен за изборе, да се потписао на и на другом изводу из бирачког списка и тек онда попрскан спејом, па му је дат један па други листић и приступио је гласању, тако да у овом случају можемо утврдити да се није десио догађај, а како је то наведено у самом приговору.

Поводом навода о томе да бирачки одбор није правилно утврдио важеће и неважеће гласачке листиће, те да стање констатовано у Записнику не одговара чињеничном стању у изборном материјалу Посебна комисија Градске изборне комисије је извршила увид у изборни материјал са бирачког места број 23 у Градској општини Раковица и утврдила: да је у врећи са изборним материјалом пронађено осам искоришћених - неважећих гласачких листића, што одговара броју неважећих гласачких листића уписаном у тачки 11.3. Записника и да су у врећи са изборним материјалом пронађена 524 искоришћена - важећа гласачка листића, што одговара броју важећих гласачких листића уписаном у тачки 11.4. Записника.

Имајући у виду све ове чињенице и приложене доказе председник Комисије предлаже да се овај приговор не усвоји.

Како се нико није јавио за реч по овој тачки Дневног реда, приступило се гласању да се овај приговор усвоји, те је констатовано да је за предлог гласало 5 чланова Комисије и да с обзиром да нема довољно гласова за усвајање приговара, сматра се да исти није усвојен, при чему ће Стручна служба сачинити посебно решење и исто објавити на веб-презентацији Републичке изборне комисије.

Тачка 9.

Председник Комисије је отворио дискусију по 9. тачки Дневног реда - Разматрање и одлучивање о приговору на гласање на бирачком месту број 40 у Градској општини Нови Београд, који је поднела Група грађана Крени – Промени Београд, 02 Број: 013-428/24, и поводом ове тачке Дневног реда упознао присутне са наводима из приговора, који је благовремен, дозвољен и изјављен од стране овлашћеног лица, са предлогом да се исти одбије, односно не усвоји: да су поједина лица неовлашћено снимала и фотографисала дешавања на бирачком месту; да је употребљаван мобилни

телефон за неовлашћено давање обавештења о дешавањима на бирачком месту, а нарочито о томе која су лица изашла, односно нису изашла на изборе; да је постојао паралелни бирачки списак бирача који су изашли или нису изашли на изборе ван службене евиденције у изводу из бирачког списка; да је, поред напред наведеног, једна особа фотографисала изборни листић, ради слања фотографије, као доказа и добијања новца, у вези са гласањем; да на предметном бирачком месту нису правилно утврђени важећи и неважећи гласачки листићи, будући да се међу неважећим гласачким листићима налазе они који јесу важећи; да приликом пребројавања гласова исти нису правилно утврђени и да стање констатовано у Записнику о раду бирачког одбора на спровођењу гласања не одговара чињеничном стању у изборном материјалу, те да из тог разлога Записник о раду бирачког одбора на спровођењу гласања није веродостојан и исти садржи мањкавости.

Председник Комисије је навео да је након разматрања овог приговора констатовано да је уз Записник достављена посебне исправа са примедбом члана бирачког одбора Милана Секулоског, именованог у стални састав бирачког одбора на предлог одборничке групе МОРАМО, на поступак спровођења гласања на бирачком месту, у којој се, између осталог, наводи да је један од гласача пријавила да жена поред ње фотографише гласачки листић, којој је председник затражио да ту фотографију обрише, а она је навела да ће слику да проследи сину који ће да добије новац за то, да верује да ово није угрозило резултат и регуларност на БМ 40, али може указати на то да постоји систем за потплаћивање гласача. У вези са наведеним, председник Комисије је констатовао да се све ово може подвести под део члана 98. став 3. Закона о избору народних посланика, који се односи на прекид гласање на бирачком месту, али никако нису предвиђени као разлог за поништавање и понављање гласања на том.бирачком месту.

Председник Комисије је навео да што се тиче навода о евентуалном кривичном делу, да Глава 15. Кривичног законика („Службени гласник РС“, бр. 85/05, 88/05 - исправка, 107/05 - исправка, 72/09, 111/09, 121/12, 104/13, 108/14, 94/16, 35/19) прописује кривична дела против изборних права, док је чланом 156. Кривичног законика регулисано питање давања и примања мита у вези са гласањем, која околност, уколико се догоди, не може утицати на правилност и законитост спроведеног поступка гласања на бирачком месту, већ може указати бирачком одбору да у случају таквог догађаја о томе обавести органе који су надлежни за поступање у складу са законом, те да се постојање овог или било ког другог кривичног дела не може утврђивати у поступку заштите изборног права који се, у складу Законом о локалним изборима, води пред Комисијом.

Поводом навода о томе да бирачки одбор није правилно утврдио важеће и неважеће гласачке листиће, те да стање констатовано у Записнику не одговара чињеничном стању у изборном материјалу, Посебне комисија Градске изборне комисије је утврдила: да је у вреће са изборним материјалом пронађено три искоришћена и да неважећа гласачка листића, што одговара броју неважећих гласачких листића уписаном у тачки 11.3. Записника и да је у вреће са изборним материјалом пронађено 476 искоришћених - важећих гласачка листића, што одговара броју важећих гласачких листића уписаном у тачки 11.4. Записника;

Имајући у виду наведено председник Комисије предлаже да се овај приговор не усвоји.

Председник Комисије је упитао присутне да ли се неко поводом ове тачке дневног реда јавља за реч.

За реч се јавио Зоран Алимпић, заменик члана Комисије и упитао: „Поводом овог приговора само да ми појасните, пошто није баш свима јасно образложење. Иако остављате могућност да је било кривично дело подмићивања бирача, Ви кажете да то ни на који начин не утиче на законитост поступка, ако сам добро разумео, то сте рекли? То је моје питање, да ли сам добро разумео?“

Председник Комисије је одговорио: „Постојање овог или било ког другог кривичног дела не може се утврђивати у поступку о заштити изборног права, који је у складу са Законом о локалним изборима који се води пред Градском изборном комисијом. Ви хоћете да кажете да је ова примедба која је стављена, осуђујућа пресуда, да је утврђено да је постојало кривично дело давања мита? Ја кажем не, постоји сумња, а то да ли је учињено кривично дело одлучују неки други надлежни државни органи, у овом случају правосуђе, односно суд, на основу оптужног акта и оптужнице надлежног тужиоца. Кажем да о томе да ли постоји кривично дело, да ли је доказано и утврђено не одлучује Градска изборна комисија у поступку заштите изборног права, него неки други државни органи.“

Зоран Алимпић, заменик члана Комисије је одговорио: „Значи, по Вама, ако се подмићују бирачи то треба да се решава на суду, па ће то трајати годинама, па ће једног дана можда бити неке пресуде, а они коју су подмићивали бираче, остају на власти, и то је у реду.“

Председник Комисије је одговорио: „Ако.“

Зоран Алимпић, заменик члана Комисије је додао: „Тако је.“

Председник Комисије је упитао: „ Да ли сте задовољни мојим одговором? Нисте садржином, али јесте свеобухватношћу.“

За реч се јавио Јовица Тодоровић, члан Комисије и навео: „Осећам некако обавезу да разјаснимо неке ствари правно, због себе, да објасним због чега нећу гласати за усвајање овог приговора. Напросто, давање мита није вирус да се прошири. Ако је један бирач на једном бирачком месту виђен где је примио мито да би гласао, то не значи да су сви бирачи на том бирачком месту примили мито, те ствари правно не могу да имају такав приступ. У случају када би се доказало кривично дело, давања мита на једном бирачком месту, једној групи бирача или једном бирачу, то не би био основ да Градска изборна комисија поништи гласање на том бирачком месту. Зашто? Зато што закон не предвиђа такав основ за поништење гласања на том бирачком месту. Онај ко саставља закон у овој земљи, када буде написао другачију законску норму, када буде додао да то може, Градска изборна комисија моћи ће да у таквом случају одреагује. Чак и када би теоријски било могуће да за 72 часа, полиција испроцесуира тај случај, да суд испроцесуира тај случај, да пресуда постане правноснажна, јер ми данас имамо правноснажну пресуду којом су осуђени, икс, ипсилон, лице за давање мита и рецимо двадесет бирача на једном бирачком месту нпр. овом, за примање мита, и да имамо правноснажну судску пресуду којом су они осуђени на затворске казне. Као Градска изборна комисија немамо у Закону о локалним изборима и у Закону о изборима народних посланика законску норму која нас овлашћује да и са таквом судском пресудом на том бирачком месту где је гласало 700 људи, поништимо гласање. Напросто, нема тога у закону, искрено да вам кажем, волео бих да има. Као професионалац волео бих, да омогуће да за 72 часа, колико траје рок за приговор и још колико има изборних комисија, за три, четири дана, да српско правосуђе испроцесуира један такав случај правноснажности. Као правник могу да гласам за, и да ми буде непријатно што сам гласао за усвајање једног оваквог приговора, а као члан опозиционе политичке странке, потпредседник странке итд., да гласам опет за и да просто задовољим некакав свој политички интерес. У овом случају гласаћу као правник, хтео сам то да објасним, да се то односи на ову тачку, нећу се јављати по другим тачкама. Не постоји законом прописани основ, да се по основу оваквих разлога поништава гласање на бирачком месту, док законодавац, односно законодавна власт не донесе неки другачији закон. Органи за спровођење избора, а то су изборне комисије, мораће да спроводе овакав закон и да одлучују у складу са тим законом. Толико, хвала вам.“

Председник Комисије је додао: „Волео бих да законодавац донесе такву одредбу. Зашто ми, њих 500 који су гласали на овом бирачком месту или 1200 који су гласали на једном бирачком месту, због тога што је правосуђе у року од три дана утврдило да је један од бирача на том бирачком месту, примио мито. Да ли у новцу, да ли у услугама, да ли је у нечему другом, све је то мито. Зашто би њихова воља била поништена, нема ни то логике. А на страну, сумња да је постојало, непоткрепљена ни једним јединим доказом, то тек не би ваљало.“

Зоран Алимпић, заменик члана Комисије је додао: „Хвала Вам господине потпредседниче странке, народне, јел тако? На објашњењу, разумео сам шта сте хтели да кажете, али са друге стране хоћу да кажем следеће, да ти органи које Ви помињете, тужилаштво, полиција, да они озбиљно и у складу са својим надлежностима, у складу са потребама овог друштва, схватају озбиљност кривичних дела против слободе гласања. На прошлим, претпрошлим, као и на овим изборима, да је ико реаговао како треба, да је приведен, на разговор у полицију, тај један једини, који је подмићивао бираче, уцењивао, водио дупли бирачки списак, фалсификовао потписе и оверавао фалсификоване потписе. Да му је одређен притвор на 48 сати, да се ишта догодило, два пута би размислио да ли ће то да ради поново. Не ради се овде о томе да се поступак заврши, да ми то нешто чекамо, не, него да се почне, да се уради било шта. Овде надлежни органи, полиција, тужилаштво, суд, потпуно игноришу постојање и пријављивање кривичних дела. Због тога имамо потпуно слободну крађу на изборима која је потпуно несанкционисано и некажњено. О томе се ради.“

Председник Комисије је навео: „Ви опет театрално, одличан сте глумац, морам да признам.“

Зоран Алимпић, заменик члана Комисије је одговорио: „Нисам ја глумац, Ви сте одличан глумац.“

Председник Комисије је додао: „Ја јесам, признајем.“

За реч се јавио Милош Дејановић, заменик члана Комисије и изјавио: „Морам да се осврнем на ово излагање, тако се фрљати, прво 48 сати није притвор него задржавање, притвор је 30 дана,

одређује га суд. Задржавати људе без икаквих доказа, не разумем. Све то што сте навели слажем се са тим, ако постоје докази, основане сумње, основи сумње, итд., а на основу прича, као што видите, све ове приговоре, ни један конкретан доказ није достављен. Кога хапсити, без доказа, то је катастрофа. То је тотално супротно, утонули би у потпуну анархију, за све то што Ви причате су потребни докази. Хвала."

Зоран Алимпић, заменик члана Комисије је одговорио: „Да одговорим колеги адвокату, значи, ништа се не може урадити уколико неко ко пријављује кривично дело није истражио и пронашао доказе, па их донео? Па чему служи полиција? Чему служе инспектори? Па, они треба да истраже кривично дело. Ово су индиције, људи их зову и кажу им, неко је радио то и то, имају сведоци. На крају крајева, видећете касније. Има папирни доказ да је неко фалсификовао записник. И сада Ви кажете, нема доказа и полиција ће то да игнорише, не полиција ће да истражи и тужилаштво ће да истражи, да види да ли има доказа. Нико то не истражује, то је овде кривично дело само на папиру, у закону, у реалности тужилаштва се праве мртва, нико не истражује кривична дела у области, поглавље 15 Кривичног законика, заштите изборног права."

Јовица Тодоровић члан Комисије је додао: „Лично ја, као грађанин, као правник, као адвокат, како хоћете, немам никакву дилему да се те ствари на које указују ови приговори дешавају, и да се дешавају масовно. Како да Вам кажем, ако хоћете да идемо још даље, мислим да смо корумпирана нација, од студената до пензионера, тако да што се тога тиче немам никакву дилему. Е, сад на нивоу криминалитета и ту немам никакву дилему, да се кривична дела против изборних права врше масовно. Такође, немам никакву дилему да органи за откривање, процесуирање и санкционисање, тих па и других кривичних дела, не реагују на ту друштвену појаву. Међутим, све то није основ да органи за спровођење избора поништавају изборе на основу приговора у којима се то указује. Нажалост, није основ зато што закон не прописује као основ. То је све што желим да кажем и у овом случају одлучујем се да гласам у складу са оним што прописује закон. Само сам хтео да објасним, а са свим овим опсервацијама стања у друштву и да укажем на наш друштвени проблем који се зове избори сваке године, апсолутно се слажем са колегом Алимпићем, ту немам никакву дилему. Хвала."

Марио Мајсторовић члан Комисије је додао: „С обзором да смо поднели овај приговор, остајемо при њему. Потпуно смо уверени у оно што су наше колеге на терену уочили. Разумем такође и правне аргументе који су изнети овде, али морамо да кренемо у решавање проблема. Они су се десили на много више места него што је овде наведено. Наравно, не можемо да преузимамо улогу ни судија, ни полиције. У потпуности подржавам оно што је рекао колега Алимпић, немамо механизам, шта је уопште потребно да би се прекинуло гласање на неком бирачком месту, шта је потребно да се деси. Ако наведемо све ове разлоге, то се до сада није десило ни једном, не у овом процесу, није ми познато, тих излазака полиције, али у суштини ништа није прекинуто. Сви знамо колики то утицај има на гласаче на том бирачком месту, и сви знамо како то може да утиче психолошки на бираче и генерално као врста притиска од стране државе, власти, система на гласаче. То су ствари које нису доказиве у овом смислу како је колега Дејановић рекао, а држати се чврсто тога, то није уочено, па на који начин то можемо да уочимо, тј. да докажемо. Ово су основани приговори, али као што рекох, гласаћемо за усвајање овог приговора, чисто сам хтео да напоменем још једном, да скренем пажњу на овај велики проблем са гласањем и са бирачким правом."

Председник Комисије је додао: „Заборављамо једну ствар, оно што сте рекли, бирачки одбор је орган за спровођење избора, исто као изборна комисија јединице локалне самоуправе и они су овлашћени да одлучују и да прекину гласање. Они су на бирачком месту државни орган који води изборе и утврђује резултате гласања, они организују тај поступак, посао од 7.00 до 20.00 часова увече и после тога ми смо им са нашим законом и са нашим односима умањили потпуно значај бирачког одбора, претворили смо их у сакупљаче папира. Мени је то страшно, они треба да буду орган за спровођење избора и заиста да доносе одлуке како треба, да гласају. Некада су бирачки одбори гласали, па су имали записник о гласању, па су доносили одлуке да се овако или онако уради. Нико није смео да уђе у то зашто су тако урадили. Сада нам је то постало нормално, да кажемо да бирачки одбор не ваља ништа, ми ћемо да отворимо сада врећу, да радимо узорак, све, њихов посао није више битан. Нажалост, то траје последње две године, пет година, то траје последњих десетак година, неких 15-так година, могу да кажем до 2005, 2006. године је кренуо на тај начин, а пре свега доношењем новог Закона о локалним изборима улога бирачких одбора је драстично пала. Када законодавац буде донео другачији закон, ми ћемо примењивати њега или га нећемо примењивати. Јел тако, колега Јовице? Ако донесе закон који се мени лично не свиђа, нећу се тим изборима бавити,

али када се закон донесе, онај који га спроводи има две опције или да га спроводи или да да отказ или оставку, нема трећу могућност.“

Како се нико више није јавио за реч по овој тачки Дневног реда, приступило се гласању да се овај приговор усвоји, те је констатовано да је за предлог гласало 4 члана Комисије и да с обзиром да нема довољно гласова за усвајање приговара, сматра се да је исти одбијен, при чему ће Стручна служба сачинити посебно решење и исто објавити на веб-презентацији Републичке изборне комисије.

Тачка 10.

Председник Комисије је отворио дискусију по 10. тачки Дневног реда - Разматрање и одлучивање о приговору на гласање на бирачком месту број 9 у Градској општини Савски венац, који је поднела Група грађана Крени – Промени Београд, 02 Број: 013-429/24, и поводом ове тачке Дневног реда, упознао присутне са наводима из приговора, који је благовремен, дозвољен и изјављен од стране овлашћеног лица, са предлогом да се исти одбије, односно не усвоји. У приговору се наводи: да су се на овом бирачком месту догодиле тешке неправилности, јер су се задржавала лица која немају права и дужности у вези са спровођењем избора; да су поједина лица неовлашћено снимала и фотографисала дешавања на бирачком месту; да је употребљаван мобилни телефон за неовлашћено давање обавештења о дешавањима на бирачком месту, а нарочито о томе која су лица изашла, односно нису изашла на изборе; да је постојао паралелни бирачки списак бирача који су изашли или нису изашли на изборе ван службене евиденције у изводу из бирачког списка; да је, поред напред наведеног, бирач Козодер Марко (редни број 434) изнео гласачки листић са бирачког места око 9 часова, чиме је учинио кривично дело, затим да је, због наведеног, члан бирачког одбора захтевао прекид гласања, али да бирачки одбор није усвојио захтев, нити је спречио лице у наведеном, те стога подносилац приговора сматра да бирачки одбор није поступио у складу са законом и упутствима, на који начин је тешко нарушен поступак спровођења избора; да на предметном бирачком месту нису правилно утврђени важећи и неважећи гласачки листићи, будући да се међу неважећим гласачким листићима налазе они који јесу важећи; да приликом пребројавања гласова исти нису правилно утврђени и да стање констатовано у Записнику о раду бирачког одбора на спровођењу гласања не одговара чињеничном стању у изборном материјалу, те да из тог разлога Записник о раду бирачког одбора на спровођењу гласања није веродостојан и исти садржи мањкавости.

Поводом навода подносиоца приговора, председник Комисије је констатовао следеће: да је према тачки 15.1. Записника, Весна Жижаков имала примедбу, коју је изнела у изјави која је саставни део овог записника, те да је примедба основана, јер се односи на чињеницу да је гласач однео свој гласачки листић, не убацивши га у кутију и да је уз Записник достављена посебна исправа са примедбом члана бирачког одбора Весне Жижаков, именоване у проширени састав бирачког одбора на предлог Групе грађана Крени-Промени Београд на поступак спровођења гласања на бирачком месту, у којој се наводи да је у 9.00 часова гласач изнео гласачки листић са гласачког места бр. 9, затим да је тражено заустављање гласања, али да исто није одобрено, а да је гласач који је однео листић Козодер Марко (434).

Председник Комисије је поводом ове тачке Дневног реда изјавио: „Што се тиче свих ових навода, можемо да кажемо да је разлог за поништавање гласања на бирачком месту вишак гласачких листића у кутији. Дакле, да је више бирача који су гласали, односно збир важећих и неважећих гласачких листића да је већи од броја бирача, заокружених у бирачком списку, односно они који су заокружени, који су изашли на изборе у овом случају. Увидом у Записник, констатовано је да је више бирача који су заокружени у изводу бирачког списка него они чији се гласови налазе у гласачкој кутији, односно више је њих који су уписани у бирачки списак, него број листића у гласачкој кутији. Да напоменемо, законом није регулисан поступак везан за ове случајеве. Раније, упутствима Републичке изборне комисије и то упутствима из 2018-те, 2020, 2022. године, везано за референдум у последњим њиховим одлукама регулисано је да уколико бирач изнесе листић са бирачког места о томе је бирачки одбор дужан да обавести полицију али да је нормално да је тај поступак дозвољен. Дакле, бирач има право то је неспорно свима нама, да може да узме свој гласачки листић за успомену, да може да га како се колоквијално каже уништи или поједе, а да може и да га изнесе са бирачког места. Једино оно што је битно да гласачки листић који изнесе са бирачког места несме да га на бирачко место врати. То су чињенице, изношење гласачког листића није разлог за понављање гласања, односно за поништавања гласања на једном бирачком месту. Што се тиче

ових навода везаних за кршење реда на бирачком месту, образложење које могу да дам, исто као у ранијим случајевима, а што се тиче броја листића важећих, неважећих, тачна је чињеница да је уписано 530 бирача, а 529 листића у гласачкој кутији. Тако да је један листић мањка у кутији. Из тога непроизилазе ни последице поништавања гласања на бирачком месту. Што се тиче увида у изборни материјал, пронађено је 11 од стране комисије, искоришћених неважећих гласачких листића, што је број који се уклапа са бројем који је уписан о записнику о раду бирачког одбора и пронађено је 518 искоришћених важећих гласачких листића, што је број листића који се уклапа са бројем наведеним у записнику о раду бирачких одбора.“

Председни Комисије је упитао да ли се неко поводом ове тачке дневног реда јавља за реч?

За реч се јавио Зоран Алимпић, заменик члана комисије и навео: „У овом приговору се ради о бирачу који је изнео листић са бирачког места и не зна се шта је са тим урадио. Рекли сте ако сам добро чуо, ако нисам демантујте ме, да бирач има право да изнесе листић са бирачког места и да може да га поједе, уништи, тако сте рекли? Урадити са њим шта год жели.“

Председни Комисије је одговорио: „ Да, али не сме да га врати.“

Зоран Алимпић, заменик члана комисије је додао: „Добро, да не може да га врати. Онда сам ја отворио кривични законик, члан 162. уништавање докумената о гласању и ту пише у ставу 1. ко уништи, оштети, одузме или прикрије гласачки листић, или неки други документ на гласању итд., казниће се новчаном казном или затвором до једне године. Како је дозвољено, ако може да добије затвор до једне године. Наравно, ми не знамо да ли је он тај листић искористио, рецимо да се започне „бугарски воз“ или да га је заиста уништио, као што сте Ви претпоставили или можда урамио, ставио на зид, онда га није уништио али га је прикрио. У сваком случају јесте у питању кривично дело из члана 162. кривичног законика. “

Председни Комисије је одговорио: „ Апсолутно није, нема шта да причамо о томе. То би било кривично дело ако би Ви као координатор Градске изборне комисије преузели гласачке листиће из службеног гласника и у међувремену их прикрили, украли, однели кући или уништили. То би било то, ово није тај случај.“

За реч се јавио Марио Мајсторовић, члан комисије и навео: „Желео сам али се колега Алимпић јавио пре тога. Ово је још један пример такозваног постојања основане сумње за такозвани „бугарски воз.“ Где се започиње гласање на тај начин, наравно није овај бирач вратио гласачки листић на бирачко место него неки други. Сумњамо у то, зато смо то и навели у приговору, али слажем се са колегама и заиста сматрам да треба да се започне процес решавања ових ствари. Ако је то већ наведено, не знам да ли је полиција или било ко предузео нешто по том питању. Али ето и тај проблем остављамо за неке следеће изборе који ће се вероватно поновити.“

Како се нико више није јавио за реч по овој тачки Дневног реда, приступило се гласању да се овај приговор усвоји и констатовано је да је за предлог гласало 4 члана Комисије и да с обзиром да нема довољно гласова за усвајање приговара, сматра се да је исти одбијен, при чему ће Стручна служба сачинити посебно решење и исто објавити на веб-презентацији Републичке изборне комисије.

Тачка 11.

Председник Комисије је отворио дискусију по 11. тачки Дневног реда - Разматрање и одлучивање о приговору на гласање на бирачком месту број 41 у Градској општини Палилула, који је поднела Група грађана Крени – Промени Београд, 02 Број: 013-430/24, и поводом ове тачке Дневног реда упознао присутне са наводима из приговора, који је благовремен, дозвољен и изјављен од стране овлашћеног лица, са предлогом да се исти одбије, односно не усвоји. У приговору се наводи: да су у питању тешке неправилности везане за спровођење избора, да су поједина лица неовлашћено снимала и фотографисала дешавања на бирачком месту, односно исти су наводи као у предходним приговорима. Такође, у овом приговору је наведено да приликом пребројавања гласова исти нису правилно утврђени и да стање констатовано у Записнику о раду бирачког одбора на спровођењу гласања не одговара чињеничном стању у изборном материјалу.

Разматрајући овај приговор утврђено је да су према тачки 15. Записника, чланови бирачког одбора имали примедбе на поступак спровођења гласања на бирачком месту; да је према тачки 15.1. Записника уписано да је Лариса Жупањевац Николић имала примедбу; да је уз Записник достављена посебна исправа са примедбом члана бирачког одбора у сталном саставу Ларисе Жупањевац Николић, у којој је наведено да јој је у 17 часова понуђено да потпише Записник са гласања пре

бројања листића, пре затварања бирачког места, што је она одбила, а да су то учинили остали чланови бирачког одбора.

Председник Комисије је навео да у вези са наводима приговора може да се констатује да тврдње о наводном задржавању на бирачком месту и све што је наведено у приговору спада под члан 98. став 2. Закона о избору народних посланика, односно да се ради о кршењу реда на бирачком месту. Такође је навео да је чланом 105. став 3. Закона о избору народних посланика прописано да записник о раду бирачког одбора потписују чланови бирачког одбора, односно њихови заменици и да време потписивања чланови бирачког одбора није прописано поменутим законом, те да околност о времену у којем су чланови бирачког одбора потписали Записник не може да буде од утицаја на законитост спроведеног поступка гласања, нити основ за поништење гласања на бирачком месту, и констатовао да околност о времену у коме су чланови бирачког одбора потписали Записник не може да буде од утицаја на законитост спроведених избора, нити основ да се поништи гласање на овом бирачком месту.

Поводом навода о томе да бирачки одбор није правилно утврдио важеће и неважеће гласачке листиће, те да стање у Записнику не одговара чињеничном стању у изборном материјалу, председник Комисије је констатовао да је у вређи са изборним материјалом пронађено 14 искоришћених - неважећих гласачких листића, што одговара броју неважећих гласачких листића уписаном у тачки 11.3. Записника; да је у вређи са изборним материјалом пронађено 609 искоришћених - важећих гласачких листића, што одговара броју важећих гласачких листића уписаном у тачки 11.4. Записника; да не постоји одступање од стања утврђеног увидом у изборни материјал у односу на стање уписано у Записник о раду бирачког одбора.

Председни Комисије је упитао присутне да ли се неко поводом ове тачке дневног реда јавља за реч.

За реч се јавио Марио Мајсторовић, члан Комисије и навео: „Желим само да скренем пажњу да је овај приговор наших колега нешто што смо већ чули. Као координатор за Звездару, имао сам један овакав приговор, хоћу само да скренем пажњу овој комисији, да пренесе колегама, да је у неким следећим изборима стриктно потписивање записника након, зато што смо имали на Звездари, чини ми се осам, наравно, није ушао као приговор, као група нисмо поднели, али сам ја примио, као координатор, Записник у коме је потписан наш члан, који је на крају дао приговор, да је он потписао након, нама, не вама, него нама, као координаторима, није био основан у том смислу, јер није био потписан члан, али је скренула пажњу да је потписивањем тог записника тада, урађено негде око 18.00 часова, пре затварања бирачких места. Ми то нисмо хтели да поднесемо као приговор овде, зато што не би могли да докажемо да се то десило, али то је управо што се овде десило, јер наш члан није потписао, зато хоћу да вам скренем пажњу, за неке следеће изборе и да се записници потписују након свега. Хвала."

Председник Комисије је навео: „Да потсетимо, да у овом приговору, напомени и пише да је понуђено, а да она то није урадила. Није се потписала ни у самом Записнику, није ставила у примедбу, а у самом Записнику није се потписала."

Како се нико више није јавио за реч по овој тачки Дневног реда, приступило се гласању да се овај приговор усвоји и констатовано је да је за предлог гласало 4 члана Комисије и да, с обзиром да приговор није добио потребну већину, сматра се да је исти одбијен, при чему ће Стручна служба сачинити посебно решење и исто објавити на веб-презентацији Републичке изборне комисије.

Тачка 12.

Председник Комисије је отворио дискусију по 12. тачки Дневног реда - Разматрање и одлучивање о приговору у вези са гласањем на бирачком месту број 46 у Градској општини Нови Београд, који је поднела КОАЛИЦИЈА БИРАМО БЕОГРАД, 02 Број: 013-431/24, и поводом ове тачке Дневног реда упознао присутне са наводима из приговора: подносилац приговора у приговору наводи да је на бирачком месту број 46 у Градској општини Нови Београд (ОШ „ИВАН ГУНДУЛИЋ") на изборима за одборнике Скупштине града Београда у Записник о раду бирачког одбора у рубрику под тачком 11.2 унет податак да је број гласачких листића у гласачкој кутији 550, а у примерку записника који је након пребројавања гласова дат члану бирачког одбора именованом од стране подносиоца овог приговора је у рубрику под тачком 11.1 унет податак да је број бирача који су изашли на изборе 549, те да је према овом примерку записника број гласачких листића у гласачкој кутији већи од броја бирача који су изашли на изборе, што за последицу има да се избори

на том бирачком месту поништавају по службеној дужности од стране Градске изборне комисије, у складу са одредбом члана 56. став 1. тачка 1) Закона о локалним изборима. У приговору се даље наводи: да је у Записнику о раду бирачког одбора на наведном бирачком месту, а који је објављен на веб-презентацији Републичке изборне комисије, у рубрици под тачком 11.1. прецртан број 549 и поред њега уписан број 550, и то без икаквог парафа или потписа са стране; да је, другим речима, Записник, који је објављен на веб-презентацији Републичке изборне комисије, очигледно накнадно измењен (прецртан је број 549 и уместо њега уписан број 550), при чему је нејасно ко је извршио ову измену; да првобитни (неизмењени) примерак Записника није никако могао да прође логичко-рачунску контролу, јер садржи тешку грешку дефинисану одредбом члана 50. став 3. тачка 1) Закона о локалним изборима; да је у тој ситуацији постојала обавеза увида у изборни материјал од стране представника бирачког одбора и Комисије, али то није учињено и да је на овом бирачком месту гласање морало или бити поништено по службеној дужности, или је морала бити констатована тешка грешка, па затим вршен увид у изборни материјал, што је пропуштено да се уради. Из наведених разлога, подносилац приговора закључује да се гласање на бирачком месту број 46 у Градској општини Нови Београд на изборима за одборнике Скупштине града Београда мора поништити, те да је Градска изборна комисија дужна да понови изборе на том бирачком месту.

Председник Комисије је навео да је након разматрања овог приговора, који је благовремен, дозвољен и изјављe од стране овлашћеног лица, констатовано поводом навода подносиоца приговора, следеће: да су, према тачки 15. Записника, чланови бирачког одбора имали примедбе на поступак спровођења гласања на бирачком месту; да је у тачки 15.1. Записника, констатовано је да је примедбе имала председница бирачког одбора Бранке Исаиловић; да уз Записник нису достављене посебне исправе са примедбама чланова бирачког одбора, да је сачињена Службена белешка о недостављању посебне исправе са примедбама координатору Градске изборне комисије, потписана од стране председника бирачког одбора за ово бирачко место и координатора Градске изборне комисије за територију Градске општине Нови Београд, Милоша Дејановића, у којој је председник бирачког одбора навела да је њена примедба јер је она потписана као подносилац примедбе на мањак људи на овом бирачком месту.

Председнк Комисије је даље навео да што се тиче навода о броју бирача који су изашли на изборе, Посеба комисија Градске изборне комисије, поступајући по овом приговору извршила је увид у изборни материјал, а пре свега у извод из бирачки списак и све оно што иде уз извод из бирачког списака, и пребројавањем заокружених и потписаних бирача који су наведени у том бирачком списку, број бирача који су изашли на изборе, што се види у Записнику, је број 550 што је идентичан са бројем бирача који су гласали на овом бирачком месту, односно нема вишка гласачких листића у гласачкој кутији, тако да нема основа за доношење решења о поништавању гласање на овом бирачком месту те је његов предлог да се овај приговор обије као неоснован, односно да се не усвоји као основан.

Председник Комисије је упитао присутне да ли се неко поводом ове тачке дневног реда јавља за реч.

За реч се јавио Зоран Алимпић, заменик члана Комисије и изјавио: „Поводом приговора коалиције Бирамо Београд на Записник, то је бирачко место 46 Нови Београд, замолио бих све да отворите на вашим компјутерима, то је овај документ број 8, приговор, ПДФ документ и да погледате испод скенираног самог приговора налази се скенирани оригинал Записника."

Председни Комисије је додао: „Само мало колега, прво јесте оригинал скенираног Записника који је окачен, који је примљен у Градској изборној комисији, оно друго не знамо шта је, то је нешто достављено од стране подносиоца приговора. Само да знате."

Зоран Алимпић, заменик члана Комисије је одговорио: „Нисам рекао шта је тај други папир, рекао сам да се испод налази оргинал Записника који се налази овде у Градској изборној комисији и тај оригинал Записника је изложен на сајту Републичке изборне комисије. Испод тога се налази један скенирани документ, који невероватно личи на копију Записника тог истог, дакле све је исто, осим што он није исправљан. Скренуо бих свима пажњу на логичну ствар, да је могуће када се попуни записник у 6 примерака, па се један, први примерак, носи у Градску изборну комисију, односно прво у општину, па у Градску изборну комисију, следећи записник се излаже на улазу у бирачко место, да сви то могу да виде, а преостале копије дају се по реду листама које су остварале резултат. Дакле, један од тих записника завршио је код листе Бирамо Београд, значи, могуће је фалсификовати један лист тако што ћете да прецртате број или бројеве и упишете друге, али да фалсификујете копију тако што ћете да избришете оно што је прецртано, то је физички немогуће.

Можете ме убеђивати у другачије, али је немогуће. Јасно ми је да је ова копија оно што су потписали чланови бирачког дбора, колико видим овде су скоро сви потписали. Потписали су један документ, а онда га је неко мењао. Да ли на путу ка општини, да ли од општине ка Граду, не знамо кад и где је мењано, али је жрвљано по Записнику и Записник је мењан. Е, видите, то је сумња на кривично дело из члана 161. Кривичног законика, значи фалсификовање резултата гласања. Оваквих случајева је било и на изборима у децембру и поднете су и кривичне пријаве и није било никакве реакције на то, и зато се то сад понавља и колико видим, понавља се и на другим општинама, на градским општинама накнадно исправљање записника, јер ми овде у Градској изборној комисији уносимо у наше званичне резултате оно што пише на овом исправљеном записнику. Док странке, које имају копије, уносе оно што је у тим компијама, наравно верујући да је то исто. И онда, долази до разлике. У нашем конкретном случају, други случај био је у децембру, сада то не утиче на чињеницу, ко има више одборника, али је прошли пут, а и сада у неким општинама то јако битно, јер таква промена записника може учинити да неко добије одборника више и да буде власт и да не буде власт. Значи, јако је битно. Изузетно је важно да се овакви случајеви на неки начин санкционишу, проблем је што их је било на изборима у децембру, ништа није предузето и то се сада понавља. Да ли треба увести посебан део обуке чланова бирачких одбора или ко је већ ово урадио, кој је крив, али, треба људи да схвате, као што сам и малопре рекао, да не могу да раде ствари за које је запрећена казна од 1 до 5 година затвора, а раде зато што су потпуно убеђени да им се ништа неће десити и то је једно безакоње у овом изборном поступку, коме треба стати на пут. Ето, толико, хвала."

Председник Комисије је додао: „Да напоменем, рекли сте да не знате да ли је дошло евентуално до неке измене до координатора или од координатора. Неспорно је да су наши координатори примили овако, оригинални примерак Записника, тако да није сигурно дошло до неке промене, ако је и дошло до неке промене од тренутка кад су они добили па донели доводе. Потписали су и колегиница Ђинђић и колега Дејановић, тако да сам сигуран да оно што су примили је одмах скенерано, стављено на веб-презентацију Републичке изборне комисије. Тако да нема сумње да су нешто преправљали или нешто радили што није дозвољено, само да ту скренемо пажњу."

Како се нико више није јавио за реч по овој тачки Дневног реда, приступило се гласању и констатовано је да је за предлог гласало 5 чланова Комисије и да с обзиром да нема довољно гласова за усвајање приговара, сматра се да исти одбијен при чему ће Стручна служба сачинити посебно решење и исто објавити на веб-презентацији Републичке изборне комисије.

Тачка 13.

Председник Комисије је поводом 13. тачке Дневног реда – Разно, упитао: „Да ли се неко јавља за реч поводом ове тачке дневног реда?"

За реч се јавио Саво Стевановић, члан комисије и изјавио: „Кратко ћу, прича око постојања или непостојања кривичних дела. Свакако, процес утврђивања кривичних дела не може да утиче на прекид изборног процеса. Сматрам да Градска изборна комисија, као својеврстан орган управе, уколико има сазнања о постојању кривичног дела, а посебно пример када је бирач оспорио подршку изборној листи, са јасним доказима да у таквим озбиљним примерима и са озбиљним доказима, да би Градска изборна комисија требала да подноси кривичне пријаве. Без обзира какав ће исход тих кривичних пријава бити у изборним процесима, али просто да покажемо активан став. Хвала."

Како се нико више није јавио за реч по овој тачки Дневног реда, председник Комисије је закључио данашњу седницу Комисије у 19.35 часова.

СЕКРЕТАР
Мирјана Радановић

ПРЕДСЕДНИК
Зоран Лукић